

Maj 2013

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOLECZNY

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku

INDYKATORY PODLASKIEJ GOSPODARKI

**Podlaskie Obserwatorium
Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych**

EGZEMPLARZ
BEZPŁATNY

PUBLIKACJA
BEZPŁATNA

Indykatory Podlaskiej Gospodarki opracowują pracownicy Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych w następującym składzie:

1. Dorota Gilejko
2. Edyta Dąbrowska

Opracowanie jest dostępne wyłącznie w formie elektronicznej na stronie internetowej Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl/index.php/strony/8573>

1. RYNEK PRODUCENTA

Wykres 1. Produkcja sprzedana przemysłu w woj. podlaskim w okresie: maj 2012r. – maj 2013r.
(w mln zł, w cenach bieżących).

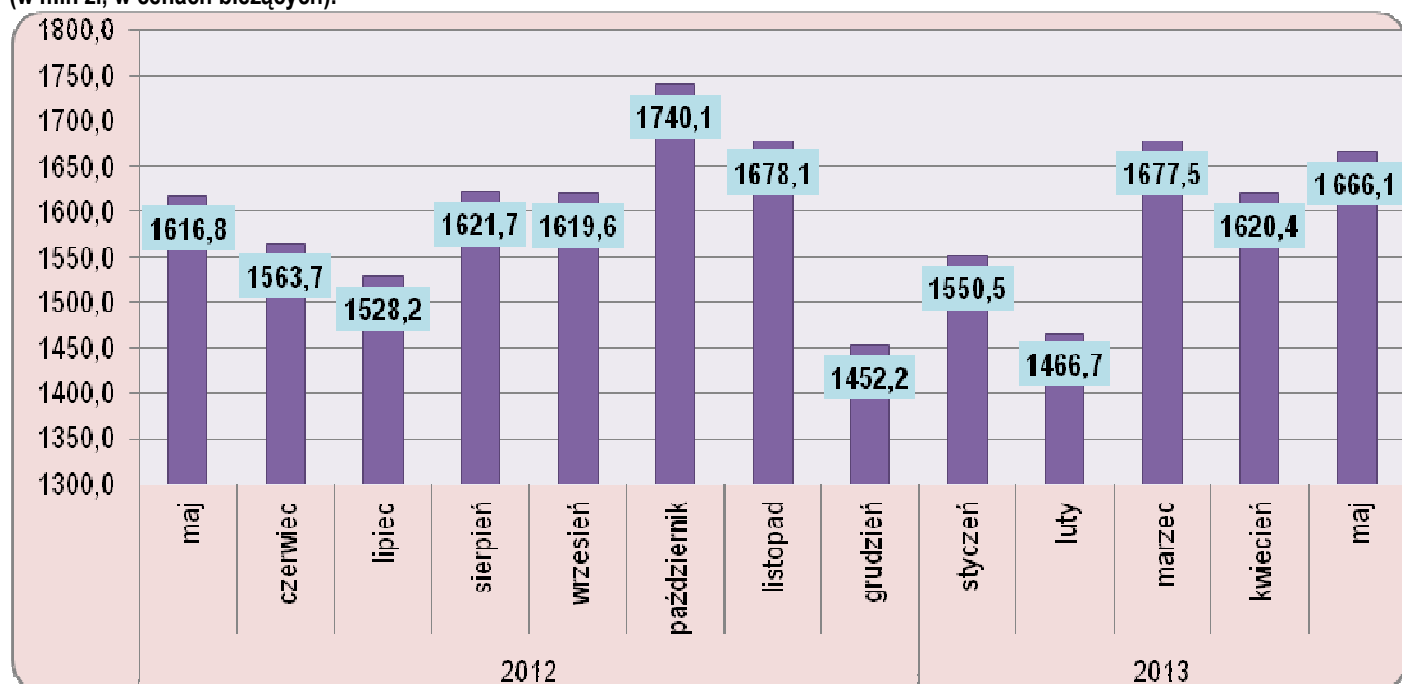

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		I kw. 2012	II kw. 2012	III kw. 2012	IV kw. 2012	I kw. 2013
Nakłady inwestycyjne w mln zł	woj. podlaskie	183,1	454,3	822,7	1 242,0	174,0
	Polska	17 641,1	41 518,3	66 258,5	99 719,0	17 103,4
Przychody z całokształtu działalności w mln zł	woj. podlaskie	7 396,9	15 176,3	23 468,3	31 924,0	7 884,0
	Polska	574 194,0	1 160 587,9	1 760 310,2	2 383 226,7	551 403,9
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności w mln zł	woj. podlaskie	7 218,9	14 811,3	23 037,7	31 367,4	7 600,3
	Polska	545 264,6	1 104 931,1	1 679 033,6	2 283 868,1	529 498,3
Wynik na sprzedaży produktów, towarów i materiałów w mln zł	woj. podlaskie	172,9	382,4	566,0	724,8	176,7
	Polska	24 437,7	49 021,6	74 080,4	99 114,4	22 741,6
Wynik finansowy brutto w mln zł	woj. podlaskie	178,2	365,4	431,0	562,0	283,9
	Polska	28 910,2	55 631,1	81 237,9	99 372,0	21 879,1
Wynik finansowy netto w mln zł	woj. podlaskie	135,3	295,2	327,1	408,4	208,4
	Polska	23 560,7	46 195,5	67 229,6	82 116,9	17 622,8
Wskaźnik rentowności obrotu brutto w %	woj. podlaskie	2,4	2,4	1,8	1,8	3,6
	Polska	5,0	4,8	4,6	4,2	4,0
Wskaźnik rentowności obrotu netto w %	woj. podlaskie	1,8	1,9	1,4	1,3	2,6
	Polska	4,1	4,0	3,8	3,4	3,2

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		V 2012	IV 2013	V 2013
Podmioty gospodarki narodowej (stan w końcu okresu)		92 618	95 257	95 556
w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	woj. podlaskie	72 969	74 251	74 508
Produkcja sprzedana przemysłu w mln zł (w cenach bieżących)	woj. podlaskie	1 616,8	1 620,4	1 666,1
	Polska	96 843,3	92 949,7	92 611,0
Produkcja budowlano-montażowa w mln zł (w cenach bieżących)	woj. podlaskie	148,3	107,6	117,7
	Polska	7 943,1	4 855,7	5 640,1
Sprzedaż detaliczna towarów (w cenach bieżących)	woj. podlaskie (poprzedni m-c=100)	105,8	99,0	97,4
	Polska (poprzedni m-c=100)	107,7	97,3	101,6

Komentarz:

Indykatory majowe w woj. podlaskim:

- Wskaźniki charakteryzujące wyniki finansowe przedsiębiorstw omówiono w poprzednim numerze „Indykatorów”.
- W końcu maja 2013 r. w gospodarce województwa funkcjonowało 95 556 podmiotów gospodarczych czyli o 299 podmiotów (0,3%) więcej niż przed miesiącem oraz o 2 938 (3,2%) więcej niż przed rokiem. Zdecydowana większość z nich, 74 508 podmiotów (78,0%) to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W końcu maja br. ich liczba wzrosła o 257 podmiotów (0,4%) w porównaniu do kwietnia br., i o 1 539 podmiotów (2,1%) w relacji do maja ub. roku.

- ✦ W maju 2013 r. odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w porównaniu do ubiegłego miesiąca o 45,7 mln zł (2,8%), natomiast w relacji do maja 2012 r. – wzrost o 49,3 mln zł (3,1%).
- ✦ Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) zrealizowana w maju 2013 r. ukształtowała się na poziomie 117,7 mln zł i była o 10,1 mln zł (9,4%) wyższa niż w poprzednim miesiącu, jednakże o 30,6 mln zł (20,6%) niższa w odniesieniu do maja roku ubiegłego.
- ✦ Dynamika sprzedaży detalicznej towarów w maju 2013 r., w porównaniu do kwietnia 2013 r. spadła o 1,6 pkt. proc. natomiast w odniesieniu do maja 2012 r. o 8,4 pkt. proc.

Indykatory majowe w Polsce:

- ✦ Wskaźniki charakteryzujące wyniki finansowe przedsiębiorstw omówiono w poprzednim numerze „Indykatorów”.
- ✦ W maju 2013 r. zaobserwowano spadek produkcji sprzedanej przemysłu o 338,7 mln zł (0,4%) w stosunku do poprzedniego miesiąca, natomiast w odniesieniu do maja ub. roku o 4 232,3 mln zł (4,4%).
- ✦ Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej w maju 2013 r. była wyższa o 784,4 mln zł (16,2%) od wyniku osiągniętego w poprzednim miesiącu, natomiast w odniesieniu do analogicznego okresu roku ubiegłego spadła o 2 303 mln zł (29,0%).
- ✦ W zakresie sprzedaży detalicznej towarów odnotowano wzrost jej dynamiki o 4,3 pkt. proc. w porównaniu do ub. miesiąca, natomiast w relacji do analogicznego okresu roku ubiegłego – spadek o 6,1 pkt. proc.

Definicje:

Nakłady inwestycyjne - nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. W skład nakładów na środki trwałe wchodzi nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m. in. roboty budowlano - montażowe, dokumentacje projektowo – kosztorysowe,
 - maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
 - środki transportu,
 - inne nakłady, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zaszczepienia wieloletnie a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących).
- Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Dane dotyczą finansów przedsiębiorstw prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.

Przychody z całokształtu działalności – przychody, na które składają się:

- przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów i usług), jak również opakowań, wyposażenia i usług obcych fakturowanych łącznie z produktami,
 - przychody ze sprzedaży towarów i materiałów. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem upustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług,
 - pozostałe przychody operacyjne, czyli przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki,
 - przychody finansowe, czyli kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielonych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji (sprzedaży), zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich ważności, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.
- Przychody z całokształtu działalności prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności – koszty, obejmujące:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów,
 - pozostałe koszty operacyjne, tj. związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki,
 - koszty finansowe, np. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od emitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, stratę ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżkę ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.
- Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów – różnica między przychodami netto osiągniętymi ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów a kosztami poniesionymi na ich uzyskanie (koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów). *Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) – wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych. *Wynik finansowy brutto prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wynik finansowy netto (zysk lub strata) - otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia. *Wynik finansowy netto prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wskaźnik rentowności obrotu brutto – relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. *Wskaźnik prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wskaźnik rentowności obrotu netto – relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. *Wskaźnik prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Podmiot gospodarki narodowej - podmiot stosunków cywilno-prawnych prawa polskiego wyposażony w autonomię prawną, ekonomiczną i finansową, realizujący określoną przez siebie działalność, będący osobą prawną, jednostką organizacyjną niemającą osobowości prawnej albo osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą. Podmioty gospodarki narodowej są wpisywane do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej REGON prowadzonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Wśród podmiotów gospodarki narodowej nie uwzględniono osób prowadzących gospodarstwa indywidualnie w rolnictwie.

Dane prezentowane są w ujęciu miesięcznym dla woj. podlaskiego i w ujęciu kwartalnym dla kraju.

Produkcja sprzedana przemysłu - podstawowy miernik działalności gospodarczej (tj. działalności przemysłowej, budowlano-montażowej, transportowej i innej) przedsiębiorstw i firm przemysłowych, czyli jednostek gospodarczych zaliczonych według PKD 2007 do sekcji B, C, D, E. Wartość produkcji sprzedanej obejmuje:

- wartość sprzedanych (niezależnie od tego, czy zostały zapłacone) na zewnątrz przedsiębiorstwa produktów: własnej produkcji wyrobów gotowych, wykonanych usług, prac naukowo-badawczych, prac projektowych, geodezyjno-kartograficznych, robót, w tym także budowlano-montażowych wykonanych siłami własnymi (tj. bez podwykonawców), itp. wynikającą z przemnożenia ilości sprzedanych wyrobów i usług przez jednostkową cenę sprzedaży skorygowaną o należne dopłaty, udzielone rabaty, bonifikaty, opusty lub umowne kwoty należne z tytułu sprzedaży wyrobów i usług, bez podatków od towarów i usług (VAT);
- wartość produktów wytworzonych niezaliczanych do sprzedaży, traktowanych na równi ze sprzedażą: wartość własnych wyrobów przekazanych do własnych punktów sprzedaży detalicznej, wartość wykonanych świadczeń na rzecz funduszu świadczeń socjalnych, wykonanych i przekazanych wyrobów i usług własnej produkcji na powiększenie wartości własnych środków trwałych, nieodpłatnie przekazanych produktów (tj. wyrobów i usług) na potrzeby reprezentacji i reklamy, przekazanych wyrobów i usług na potrzeby osobiste podatników i pracowników oraz darowizny wyrobów i świadczonych usług bez pobrania zapłaty;
- zryczałtowaną odpłatność agenta za powierzone mu prowadzenie działalności gospodarczej, użytkowanie środków trwałych itp., na podstawie umowy (zlecenia) zawartej z agentem; w przypadku umowy agencyjnej - pełne przychody agenta.

W tabeli prezentowane są dane dotyczące przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. Wskaźnik – produkcja sprzedana przemysłu wyrażony jest w cenach bieżących, które w statystyce rozumiane są jako ceny faktycznie stosowane w dokonywanych transakcjach kupna-sprzedaży towarów i usług w danym okresie. Za ceny bieżące przyjmuje się zazwyczaj ceny z danego roku lub miesiąca. Dla odmiany ceny stałe (ceny porównywalne lub niezmiennicze) służą do ustalania zmian fizycznych rozmiarów zagregowanych wielkości ekonomicznych (produkcji, sprzedaży, spożycia) w ujęciu wartościowym. Ceny stałe są cenami z danego okresu, zwanego bazowym i ich zastosowanie umożliwia porównanie zmian cen w czasie (tzw. dynamika). Obliczenia nie są wówczas obciążone czynnikiem inflacji.

Produkcja budowlano – montażowa – dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceń przez podmioty budowlane na rzecz obcych zlecających.

Sprzedaż detaliczna towarów (łącznie z podatkiem VAT) - sprzedaż towarów własnych i komisowych (nowych i używanych) w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. sklepy, magazyny) w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców. W wartości sprzedaży detalicznej, uwzględnia się wartość wytworzonych potraw i usług, sprzedanych wyłącznie we własnych placówkach gastronomicznych oraz wartość wytworzonych wyrobów sprzedanych we własnych punktach sprzedaży detalicznej. Sprzedaż detaliczna uwzględnia również dane z jednostek prowadzonych przez agentów, nie uwzględnia natomiast wartości sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową. Sprzedaż detaliczna realizowana jest w cenach płaconych przez konsumentów (ceny realizacji), łącznie z podatkiem od towarów i usług VAT.

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej towarów obejmują przedsiębiorstwa, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, w relacji: badany miesiąc do miesiąca poprzedniego.

Źródło:

1. *Biuletyn Statystyczny, nr 5, GUS, Warszawa 2013.*
2. *Budownictwo – wyniki działalności w 2007 r., GUS, Warszawa 2008.*
3. *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego, nr 5/2013, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2013.*
4. *Rocznik Statystyczny Województwa Podlaskiego, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2011.*
5. www.stat.gov.pl.

2. RYNEK KONSUMENTA

Wykres 2. Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: maj 2012r. – maj 2013r. (w zł)

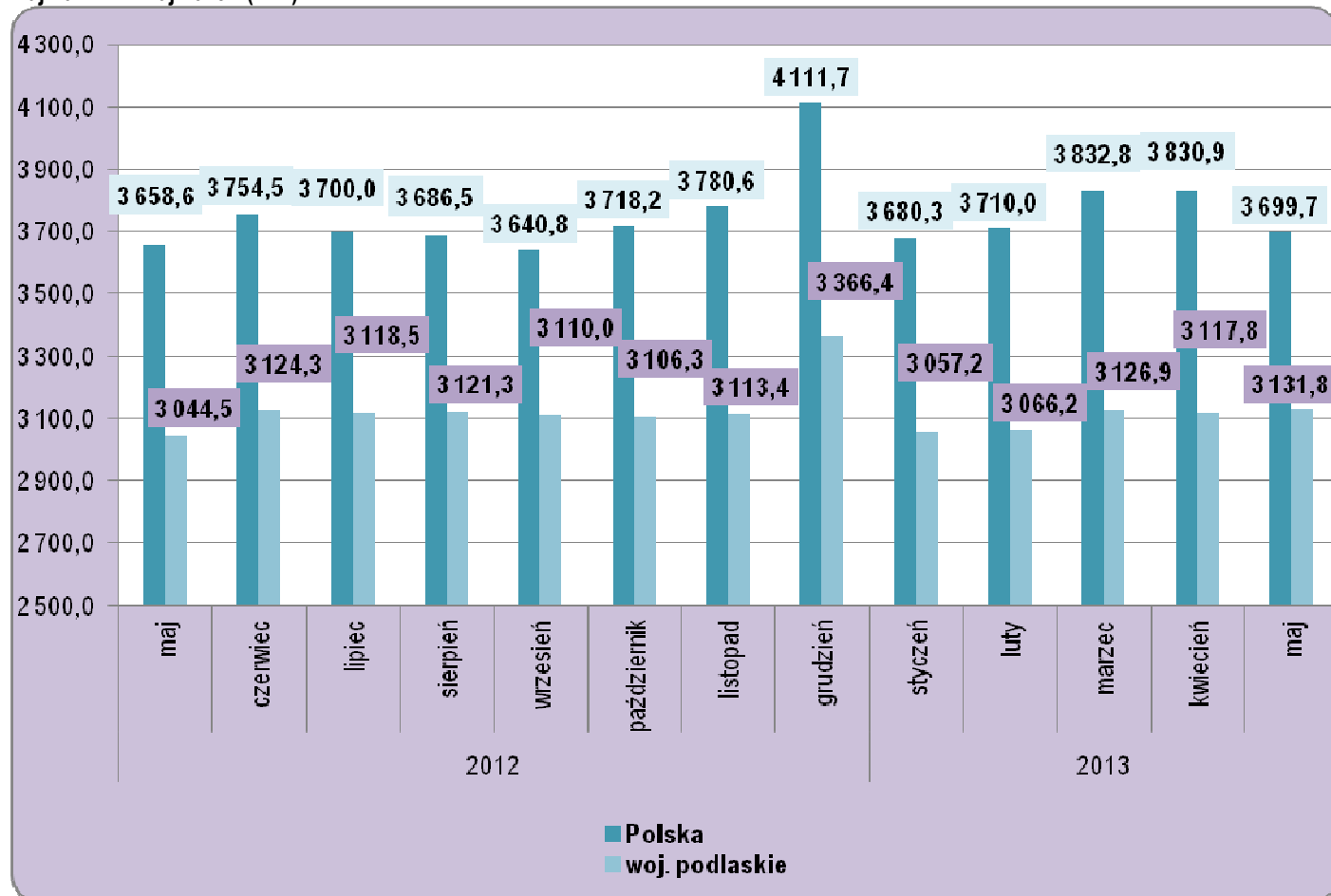

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		I kw. 2012	II kw. 2012	III kw. 2012	IV kw. 2012	I kw. 2013
Ludność w tys. (stan w końcu kwartału)	woj. podlaskie	.	.	1 199	.	1 197
	Polska	38 532	38 534	38 550	38 542	38 512
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (analogiczny okres poprzedniego roku = 100)	woj. podlaskie	104,4	104,1	103,8	102,7	101,0
	Polska	103,9	104,3	103,8	102,4	100,5

* dane zostały zmienione w stosunku do uprzednio opublikowanych.

^a dane prezentowane są w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		V 2012	IV 2013	V 2013
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (analogiczny okres poprzedniego roku=100)	Polska	103,6	100,8	100,5
Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	woj. podlaskie	3 044,5	3 117,8	3 131,8
	Polska	3 658,6	3 830,9	3 699,7

Komentarz:

Indykatory majowe w woj. podlaskim:

- GUS oszacował liczbę ludności woj. podlaskiego na koniec I kw. 2013 r. na 1 197 tys. osób.
- Inflację oszacowano dla I kwartału 2013 r. na poziomie 101,0 czyli o 3,4 pkt. proc. niższym niż w I kwartale 2012r. i o 1,7 pkt. proc. niższym niż w IV kwartale 2012 r.
- Przeciętne wynagrodzenie podlaskich pracowników w maju b.r. było niższe od przeciętnego w kraju średnio o ok. 567,9 zł. Jego poziom w skali województwa, wzrósł w odniesieniu do kwietnia 2013 r. o 14,0 zł (0,5%), jak i w relacji do maja 2012 r. o 87,3 zł (2,9%).

Indykatory majowe w Polsce:

- W końcu I kwartału 2013 r. liczba ludności Polski była niższa w porównaniu do poprzedniego kwartału o 30,0 tys. (0,1%), a także w relacji do analogicznego okresu roku ubiegłego o 20,0 tys. (0,1%).
- Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w I kwartale 2013 r. wyniósł 100,5, co oznacza jego spadek w porównaniu do poprzedniego kwartału o 1,9 pkt. proc. i o 3,4 pkt. proc. w odniesieniu do I kwartału roku ub.
- Przeciętne płace spadły w kraju o 131,2 zł (3,4%) biorąc pod uwagę poprzedni miesiąc. Porównując majowe płace w skali kraju do analogicznego okresu roku ubiegłego, zauważa się ich wzrost o 41,1 zł (1,1%).

Definicje:

Ludność faktycznie zamieszkała - ogół osób (ogółem lub według określonych cech) zameldowanych na pobyt stały w danej jednostce administracyjnej i faktycznie tam zamieszkałych oraz osób przebywających czasowo i zameldowanych w tej jednostce administracyjnej na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. ponad 2 miesiące).

Ludność faktycznie zamieszkała prezentowana jest kwartalnie.

Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych – statystyczny wskaźnik ilościowego opisu dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie badanym w porównaniu z okresem podstawowym (potocznie nazywany inflacją). Obliczany jest w oparciu o wyniki: badania cen towarów i usług konsumpcyjnych na rynku detalicznym oraz badania budżetów gospodarstw domowych, dostarczającego danych o przeciętnych wydatkach na towary i usługi konsumpcyjne, które są wykorzystywane do opracowania sytemu wag.

Przeciętne wynagrodzenie brutto - stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie (bez osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą).

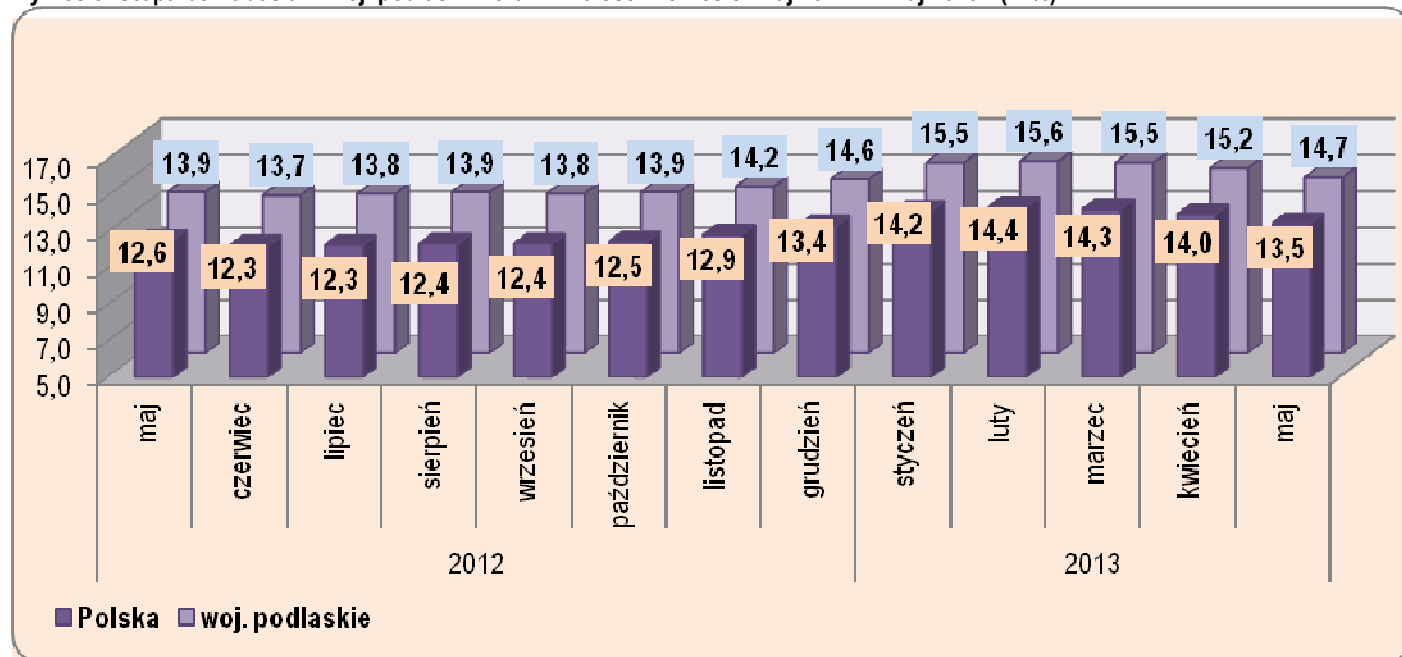
Dane w tabeli dotyczą przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw.

Źródło:

- 1) *Biuletyn Statystyczny, nr 5, GUS, Warszawa 2013.*
- 2) *Biuletyny Statystyczne Województwa Podlaskiego za: II-IV kwartał 2011 r. oraz I-III kwartał 2012r., Białystok 2011, 2012.*
- 3) *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego, nr 5/2013, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2013.*
- 4) *Kwartalne wskaźniki makroekonomiczne; www.stat.gov.pl*
- 5) *www.stat.gov.pl*

3) RYNEK PRACY

Wykres 3. Stopa bezrobocia w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: maj 2012r. – maj 2013r. (w %).

Wykres 4. Średnia liczba bezrobotnych na jedną ofertę pracy w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: maj 2012r. – maj 2013r.

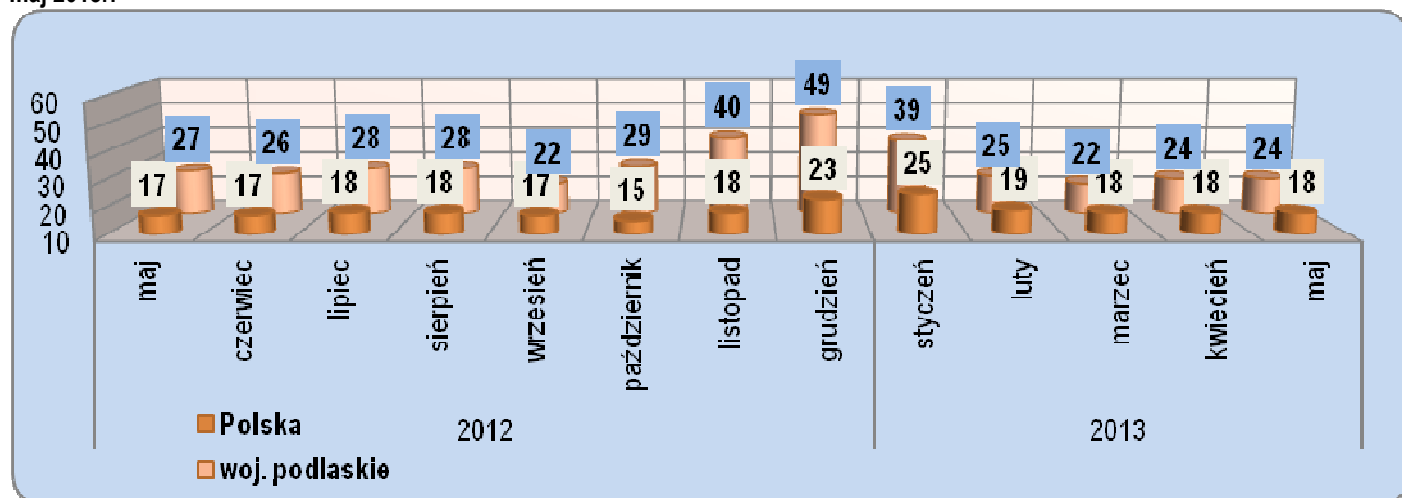

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym*		I kw. 2012	II kw. 2012	III kw. 2012	IV kw. 2012	I kw. 2013
Liczba osób aktywnych zawodowo w tys. osób	woj. podlaskie	499	507	505	510	500
	Polska	17 207	17 320	17 440	17 393	17 235
Wskaźnik aktywności zawodowej w %	woj. podlaskie	54,7	55,8	56,4	56,0	54,8
	Polska	55,4	55,8	56,2	56,0	55,5
Wskaźnik zatrudnienia w %	woj. podlaskie	49,5	51,5	50,9	50,3	49,2
	Polska	49,6	50,3	50,7	50,4	49,3

*Prezentowane wyniki aktywności zawodowej zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach opracowania. Wyniki badania zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP 2011. Ponadto uwzględniono zmiany metodologiczne, wyłączając z zakresu badania osoby przebywające poza gospodarstwem domowym 12 miesięcy i więcej (dotychczas było to 3 miesiące i więcej). Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania, zalecana jest ostrożność w posługiwaniu się danymi o wartości mniejszej niż 15 tys.

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		V 2012	IV 2013	V 2013
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	woj. podlaskie*	99 236	97 410	97 083
	Polska*	5 530	5 478	5 479
sektor publiczny	woj. podlaskie*	9 364	9 471	9 406
sektor prywatny	woj. podlaskie*	89 872	87 939	87 677
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	woj. podlaskie	13,9	15,2	14,7
	Polska	12,6	14,0	13,5
Bezrobotni „nowozarejestrowani”	woj. podlaskie	5 170	5 625	5 085
	Polska	179 509	200 682	176 170
Bezrobotni „wyrejestrowani”	woj. podlaskie	6 858	7 563	7 381
	Polska	238 213	259 425	255 543
Bezrobotni zarejestrowani ogółem (stan w końcu miesiąca)	woj. podlaskie	65 259	71 990	69 694
	Polska	2 013 936	2 255 710	2 176 337
z prawem do zasiłku	woj. podlaskie	8 147	9 483	8 921
	Polska	336 756	382 762	358 828
kobiety	woj. podlaskie	30 467	31 721	31 244
	Polska	1 052 467	1 114 642	1 087 638
zamieszkali na wsi	woj. podlaskie	22 053	24 290	23 579
	Polska	866 948	975 767	936 605
osoby w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	woj. podlaskie	3 228	2 735	3 091
	Polska	86 774	78 739	86 755
w tym osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	woj. podlaskie	1 284	1 226	1 148
	Polska	27 785	28 926	26 278
osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	woj. podlaskie	1 534	2 720	2 739
	Polska	65 827	116 294	115 872
cudzoziemcy	woj. podlaskie	318	353	343
	Polska	3 339	3 888	3 815
osoby do 25 roku życia	woj. podlaskie	13 978	14 519	13 964
	Polska	396 633	421 630	403 002
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	woj. podlaskie	6 290	6 839	6 784
	Polska	212 276	235 894	233 264
długotrwale bezrobotni	woj. podlaskie	36 214	39 242	38 503
	Polska	1 014 979	1 115 251	1 098 102
osoby powyżej 50 roku życia	woj. podlaskie	15 117	16 734	16 330
	Polska	459 826	515 451	502 783
osoby bez kwalifikacji zawodowych	woj. podlaskie	19 917	22 162	21 840

INDYKATORY PODLASKIEJ GOSPODARKI MAJ 2013 r.

	Polska	605 048	663 845	647 487
osoby bez doświadczenia zawodowego	woj. podlaskie	20 057	21 068	20 625
	Polska	503 273	528 570	515 678
osoby bez wykształcenia średniego	woj. podlaskie	33 927	37 246	35 710
	Polska	1 122 371	1 263 092	1 208 910
osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko poniżej 18 roku życia	woj. podlaskie	4 424	4 867	4 760
	Polska	177 251	201 432	197 206
osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	woj. podlaskie	1 452	1 682	1 637
	Polska	38 373	46 456	45 614
osoby niepełnosprawne	woj. podlaskie	3 581	3 853	3 770
	Polska	108 282	114 224	111 535
Oferty pracy** (zgłoszone w miesiącu sprawozdawczym)	woj. podlaskie	1 764	2 179	2 205
	Polska	74 296	85 007	76 427
w tym oferty pracy subsydiowanej	woj. podlaskie	632	1 251	860
	Polska	29 189	44 631	32 540
Średnia liczba bezrobotnych przypadających na jedną ofertę	woj. podlaskie	27	24	24
	Polska	17	18	18

* dane prezentowane w tysiącach.

** w statystyce rynku pracy oferty pracy od 2010 r. rozumiane są jako wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w danym miesiącu.

Komentarz:
Indykatory majowe w woj. podlaskim:

- Wskaźniki dotyczące aktywności ekonomicznej ludności w woj. podlaskim omówiono w Indykatorach za kwiecień 2013 r.
- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w maju 2013 r. ukształtowało się na poziomie 97 083 osób, a więc spadło w relacji do ub. miesiąca o 327 osób (0,3%), natomiast w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego – spadło o 2 153 osoby (2,2%). W sektorze prywatnym przeciętne zatrudnienie ukształtowało się w maju br. na poziomie 87 677 osób, a więc o 262 osoby (0,3%) niższym niż w kwietniu 2013 r. i o 2 195 osób (2,4%) w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego. W sektorze publicznym przeciętne zatrudnienie w porównaniu do kwietnia br. spadło o 65 osób (0,7%), a w relacji do maja 2012 r. wzrosło o 42 osoby (0,4%).
- Stopa bezrobocia w maju 2013 r. osiągnęła poziom 14,7% i spadła w porównaniu do ub. miesiąca o 0,5 pkt. proc., ale wzrosła o 0,8 pkt. proc. w stosunku do maja 2012 r.
- W końcu maja br. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy wyniosła 69 694 osoby i była o 2 296 osób (3,2%) mniejsza od zanotowanej w poprzednim miesiącu ale o 4 435 osób (6,8%) wyższa niż w maju ubiegłego roku.
- W maju 2013 r. w urzędach pracy zarejestrowano 5 085 nowych bezrobotnych, tj. o 540 osób (9,6%) mniej niż przed miesiącem i o 85 osób (1,6%) mniej niż w maju ub. r.
- W maju 2013 r. wyrejestrowano 7 381 osób tj. o 182 osoby (2,4%) mniej niż przed miesiącem i o 523 osoby (7,6%) więcej niż rok wcześniej.
- W maju 2013 r. w relacji do ub. miesiąca zanotowano spadek liczby bezrobotnych w większości grup bezrobotnych. Jedyne wzrosty dotyczyły osób w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki o 356 osób (13%) i osób zwolnionych z przyczyn zakładu pracy o 19 osób (0,7%). Największy spadek dotyczył osób, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia o 78 osób (6,4%) i osób z prawem do zasiłku i wyniósł 562 osoby (5,9%). Biorąc pod uwagę wskaźniki z ubiegłego roku, wzrosty odnotowano w większości grup bezrobotnych, przy czym y wzrost dotyczył osób zwolnionych z przyczyn zakładu pracy – o 1 205 osób (78,6%). Natomiast spadek odnotowano wśród osób, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia o 136 osób (10,6%) oraz młodzieży do 25 r. życia o 14 osób (-0,1%).
- W maju br. do urzędów pracy zgłoszono 2 205 ofert zatrudnienia, tj. o 26 (1,2%) więcej niż przed miesiącem i o 441 (25%) niż rok wcześniej. Wśród ofert pracy zgłoszonych do PUP w maju 2013 r., 860 ofert dotyczyło pracy subsydiowanej i stanowiły one 39% wszystkich ofert, jakimi dysponowały urzędy pracy. W kwietniu 2013 r. było ich o 391 (31,3%) więcej, natomiast w maju 2012 r. o 228 (36,1%). W maju br. na jedną ofertę pracy zgłoszoną do PUP przypadają 24 osoby bezrobotne – to jest tyle samo co w kwietniu 2013 r. oraz o 3 osoby mniej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Indykatory majowe w Polsce:

- Wskaźniki dotyczące aktywności ekonomicznej ludności w Polsce omówiono w Indykatorach za kwiecień 2013 r.
- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w maju br. uległo minimalnemu zwiększeniu o 1 tys. osób (0,02%) w porównaniu do kwietnia 2013 r., natomiast w relacji do maja 2012 r. poziom zatrudnienia spadł o 51 tys. osób (0,9%).
- Stopa bezrobocia w kraju spadła o 0,5 pkt. proc. (13,5%) w odniesieniu do poprzedniego okresu. Wzrosła natomiast o 0,9 pkt. proc. porównując do danych ubiegłorocznych.

- ✦ W maju br. liczba bezrobotnych ukształtowała się na poziomie 2 176 337 i była o 79 373 osoby (3,5%) niższa w porównaniu do ubiegłego miesiąca i o 162 401 osób (8,1%) wyższa w porównaniu do maja 2012 r.
- ✦ Liczba bezrobotnych „nowozarejestrowanych” zmniejszyła się o 24 512 osób (12,2%) w odniesieniu do kwietnia 2013 r., natomiast w relacji do analogicznego miesiąca roku ubiegłego zmniejszyła się o 3 339 osób (1,9%).
- ✦ Liczba bezrobotnych „wyrejestrowanych” ze statystyk urzędów spadła w porównaniu do kwietnia 2013 r. o 3 882 osoby (1,5%), natomiast w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego wzrosła o 17 330 osób (7,3%).
- ✦ W relacji do poprzedniego miesiąca tylko w jednej grupie osób bezrobotnych zanotowano wzrost - dotyczył osób w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki o 8 016 (10,2%). W pozostałych grupach nastąpił spadek bezrobocia. Największy spadek odnotowano wśród osób, które ukończyły szkołę wyższą do 27 roku życia o 2 648 osób (9,2%) oraz bezrobotnych z prawem do zasiłku – o 23 934 osoby (6,3%). Biorąc pod uwagę wskaźniki z ubiegłego roku, wzrost dotyczył większości grup bezrobotnych, przy czym największy odnotowano w grupie osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy o 50 045 (76%). Natomiast spadek bezrobocia odnotowano jedynie wśród osób, które ukończyły szkołę wyższą do 27 roku życia o 1 507 osób (5,4%).
- ✦ W maju 2013 r. do powiatowych urzędów pracy w całej Polsce wpłynęło 76 427 ofert pracy (wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej), tj. o 8 580 ofert (10,1%) mniej niż w kwietniu 2013 r. oraz o 2 131 ofert (2,9%) więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Wśród ofert pracy zgłoszonych do PUP w maju 2013 r., 32 540 (42,6%) – dotyczyło ofert pracy subsydiowanej. W maju br. było ich o 12 091 (27,1%) mniej niż w poprzednim miesiącu oraz o 3 351 (11,5%) więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Średnia liczba bezrobotnych przypadających na jedno wolne miejsce wyniosła w maju 2013 r. 18 osób, była identyczna jak przed miesiącem i o 1 osobę większa niż przed rokiem.

Definicje:

Aktywni zawodowo – osoby w wieku 15 lat i więcej należące do pracujących (zgodnie z pojęciem – „Pracujący wg BAEL i NSP 2002”) lub bezrobotnych (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni wg BAEL i NSP 2002”).

Wskaźnik aktywności zawodowej - współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo (wg BAEL i NSP 2002) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Wskaźnik zatrudnienia - procentowy udział ludności pracującej („Pracujący według BAEL i NSP 2002”) w ogólnej liczbie ludności.

Przeciętne zatrudnienie - średnia wielkość zatrudnienia obliczona dla badanego okresu (np. miesiąca, kwartału, roku) na podstawie ewidencyjnego stanu zatrudnienia. Przeciętne zatrudnienie w badanym okresie uwzględnia pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełne etaty.

W tabeli zaprezentowano dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w jednostkach o liczbie pracujących więcej niż 9 osób, w podziale na sektor publiczny oraz sektor prywatny.

Sektor publiczny - ogół podmiotów gospodarki narodowej grupujących własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego. W przypadku równego udziału kapitału publicznego (50% stanowi łączny udział własności: Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych, jednostek samorządu terytorialnego) i prywatnego (50% stanowi łączny udział własności: krajowych osób fizycznych, pozostałych krajowych jednostek prywatnych, osób zagranicznych) podmiot gospodarki narodowej zaliczany jest do sektora prywatnego.

Sektor prywatny - ogół podmiotów gospodarki narodowej grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego. W przypadku równego udziału kapitału publicznego (50% stanowi łączny udział własności: Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych, jednostek samorządu terytorialnego) i prywatnego (50% stanowi łączny udział własności: krajowych osób fizycznych, pozostałych krajowych jednostek prywatnych, osób zagranicznych) podmiot gospodarki narodowej zaliczany jest do sektora prywatnego.

Stopa bezrobocia (wskaźnik bezrobocia) - procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo (tzn. pracującej i bezrobotnej). W przypadku BAEL i NSP 2002 definicja odnosi się do osób bezrobotnych (zgodnie z pojęciem - „Bezrobotni według BAEL i NSP 2002”) i aktywnych zawodowo (będących sumą pracujących - zgodnie z pojęciem – „Pracujący według BAEL i NSP 2002” bezrobotnych (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni według BAEL i NSP 2002”). W przypadku bezrobocia rejestrowanego definicja odnosi się do osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni zarejestrowani”) i aktywnych zawodowo będących sumą zarejestrowanych osób bezrobotnych i pracujących w jednostkach sektora publicznego i prywatnego. Liczba pracujących nie uwzględnia osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

W tabeli zaprezentowano stopę bezrobocia rejestrowanego.

Bezrobotni „nowozarejestrowani” (napływ bezrobotnych) – są to osoby zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy w ciągu miesiąca, kwartału lub roku. Wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyróżnić można następujące kategorie: rejestrujących się w urzędzie pracy jako bezrobotni po raz pierwszy i powracających do rejestracji po raz kolejny (w tym po pracach interwencyjnych, robotach publicznych lub po szkoleniu), osoby dotychczas nie pracujące i poprzednio pracujące, osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, a także zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (zwolnienia grupowe).

Bezrobotni „wyrejestrowani” (odpływ bezrobotnych) – są to osoby, które w ciągu miesiąca, roku zostały wykreślone z ewidencji urzędów pracy z różnych przyczyn, m.in. w związku z: pracami sezonowymi, rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawcy, niepotwierdzeniem gotowości do pracy, dobrowolną rezygnacją ze statusu bezrobotnego, podjęciem nauki, ukończeniem przez kobiety 60 lat, a mężczyzn – 65 lat, nabyciem prawa emerytalnego lub rentowego, nabyciem uprawnienia do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego.

Bezrobotni zarejestrowani – to osoby niezatrudnione i nie wykonujące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej (bądź, jeśli są to osoby niepełnosprawne - zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczące się w szkole z wyjątkiem uczących się w szkole dla dorosłych lub przystępujących do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły lub w szkole wyższej gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych, zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:

- a) ukończyły 18 lat,
- b) nie ukończyły 60 lat - kobiety lub 65 lat - mężczyźni,
- c) nie nabyły prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobierają zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego,
- d) nie są właścicielami lub posiadaczami samoistnymi lub zależnymi nieruchomości rolnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.), o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub nie

podlegający ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonkowie lub domownicy w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,

e) nie uzyskujące przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonkowie lub domownicy w takim gospodarstwie,

f) nie podjęły pozarolniczej działalności od dnia wskazanego w zgłoszeniu do ewidencji do dnia wyrejestrowania tej działalności albo niepodlegające na podstawie odrębnych przepisów obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,

g) nie są tymczasowo aresztowani lub nie odbywają kary pozbawienia wolności,

h) nie uzyskują miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,

i) nie pobierają na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,

j) nie pobierają, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,

k) nie pobierają po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego, o którym mowa w „Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” w art. 70, ust. 6.

Bezrobotny do 25 roku życia – to osoba bezrobotna, która w roku kalendarzowym zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyła 25 roku życia.

Bezrobotni, którzy ukończyli szkołę wyższą do 27 roku życia – to osoby zarejestrowane jako bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, które nie ukończyły 27 roku życia.

Bezrobotny długotrwale - oznacza osobę bezrobotną, pozostającą w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat.

Bezrobotny powyżej 50 roku życia - to osoba bezrobotna, który w roku kalendarzowym zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy ukończyła co najmniej 50 lat życia.

Bezrobotny bez kwalifikacji zawodowych - to osoby bezrobotne o wykształceniu gimnazjalnym lub niższym oraz nieposiadające kwalifikacji do wykonywania zawodu.

Osoba samotnie wychowująca dziecko – to osoba samotnie wychowującą co najmniej jedno dziecko w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Bezrobotni niepełnosprawni – są to osoby niepełnosprawne zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotne, spełniające warunki określone w art. 2, ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.) oraz art. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.).

Źródło:

- 1) *Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podlaskim*, Urząd Statystyczny w Białymstoku.
- 2) *Biuletyn Statystyczny*, nr 5, GUS, Warszawa 2013 r.
- 3) *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego*, nr 5/2013, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2013.
- 4) *Podlaski rynek pracy. Wrzesień 2012r.*, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku, Białystok 2012r.
- 5) *Sprawozdanie MPIPS - 01, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku*.
- 6) *Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2008 Nr 69, poz. 415 z późn. zmianami)*.
- 7) www.psz.praca.gov.pl
- 8) www.stat.gov.pl
- 9) *Zasady Metodyczne Statystyki Rynku Pracy i Wynagrodzeń*, GUS, Warszawa 2008 r.

Zapraszamy do zapoznania się z rozszerzoną wersją *Indykatorów Podlaskiej Gospodarki* w formacie Excel, która zamieszczana jest na stronie internetowej *Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych*: <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl/index.php/strony/9807>